

Analýza vplyvov na životné prostredie

5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?

Predkladaný doplnok národného zoznamu území európskeho významu (ÚEV) o 97 lokalít je na výmere 10 195 ha. 79 lokalít bolo vymedzených pre ochranu travinných biotopov (z toho 4 lokality aj pre sysľa pasienkového), 9 lokalít je vymedzených pre ochranu rýb, resp. mihúľ, 5 lokalít na ochranu dubových lesov, 2 lokality pre ochranu 2 druhov bezstavovcov, 1 lokalita pre ochranu vodného biotopu a lužných lesov a 1 lokalita pre ochranu slanísk.

Doplnok bol primárne pripravený pre biotopy európskeho významu a druhy európskeho významu, pre ktoré požaduje Európska komisia doplniť nové ÚEV v rámci konania k porušeniu č. 2016/2091. Ako predmety ochrany boli však doplnené aj ďalšie, ktoré v lokalitách boli potvrdené v dostatočnej miere. Predmetom ochrany v novo navrhovaných ÚEV sú:

- biotopy európskeho významu Nížinné a podhorské kosné lúky (6510); Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (* 91E0); Porasty borievky obyčajnej (5130); Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa (6430); Bezkolencové lúky (6410); Penovcové prameniská (* 7220); Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0); Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápencovom podloží (6210); Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140); Vnútrozemské slaniská a slané lúky (* 1340); Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculon fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* (3260); Subpanónske travinno-bylinné porasty (* 6240); Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty (6190), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (* 91I0), ako aj

- druhy európskeho významu sysel' pasienkový (*Spermophilus citellus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), druhy rýb – hrúz fúzatý (*Romanogobio uranoscopus*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio kessleri*), hrúz bieloplutvý (*Romanogobio alpinus*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), šabl'a krivočiará (*Pelecus cultratus*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), mihul'a potiská (*Eudontomyzon danfordi*), plž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*), plž severný (*Cobitis taenia*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), mrena karpatská (*Barbus carpathicus*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), druhy bezstavovcov koník východný (*Odontopodisma rubripes*), šidielko ozdobné (*Coenagrion ornatum*), kobylka Štysova (*Isophya stysi*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), pásikavec (*Cordulegaster heros*), korýtko riečne (*Unio crassus*), sadlerianka panónska (*Sadleriana panonica*) a druhy rastlín hadinec červený (*Echium russicum*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), zvonček hrubokoreňový (**Campanula serrata*), kosáček plavúňovitý (*Hamatocaulis vernicosus*), popolavec dlholistý moravský (*Tephrosia longifolia ssp. moravica*).

Za prioritné biotopy európskeho významu (označené vyššie symbolom *) sa označujú biotopy, ktoré sú na území Európskej únie (EÚ) ohrozené vymiznutím a za ochranu ktorých má EÚ osobitnú zodpovednosť.

Doplnením národného zoznamu ÚEV sa predpokladá dlhodobý pozitívny vplyv na vyššie uvedené prírodné hodnoty, ako aj súvisiace zložky životného prostredia - voda, pôda, ovzdušie a ďalšie biotopy a druhy rastlín a živočíchov. Hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia je nasledovné:

1. Organizmy - biota

typ vplyvu	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	veľká
rozsah vplyvu	navrhované ÚEV a okolité ekosystémy
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	veľmi významný, priaznivý

Z hľadiska výmery bude najpodstatnejší vplyv na lúčne spoločenstvá (trvalé trávne pozemky zaberajú 67 % výmery navrhovaného doplnku), tu dominuje biotop európskeho významu (6510) nížinné a podhorské kosné lúky, ktorý je na Slovensku zachovalý v oveľa väčšom rozsahu, ako v západoeurópskych štátoch. Kľúčové je zachovanie doterajšieho obhospodarovania, preto v týchto lokalitách postačuje 2. stupeň ochrany. Na lúčne biotopy je viazaný aj sysel' pasienkový (*Spermophilus citellus*) a druhy bezstavovcov modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*) a kobylka Štysova (*Isophya stysi*). Lokality na lesných pozemkoch boli zaradené pre biotopy Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180). Lesné pozemky zaberajú necelých 15 % výmery navrhovaného doplnku. Pre druhy hrúz fúzatý (*Romanogobio uranoscopus*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio kessleri*), mrena karpatská (*Barbus carpathicus*), plž severný (*Cobitis taenia*), plž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*) a kolok vretenovitý (*Zingel streber*) a mihul'a potiská (*Eudontomyzon danfordi*) boli vymedzené úseky rieky; vodné plochy sú celkovo na necelých 12 % výmery navrhovaného doplnku.

2. Voda

typ vplyvu	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	veľký
rozsah vplyvu	navrhované ÚEV a okolité ekosystémy
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	významný, priaznivý

Priamy pozitívny vplyv sa predpokladá u lokalít vymedzených pre ochranu rýb a mihúľ, ako aj ďalších biotopov a druhov európskeho významu, napr. Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion* (3260), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (* 91E0), vydra riečna (*Lutra lutra*), korytko riečne (*Unio crassus*). Sú to úseky riek, kde tieto druhy žijú, ktoré bolo potrebné doplniť z hľadiska kvality územia i vzájomného prepojenia lokalít, hlavne na východnom a južnom Slovensku. Pozitívny vplyv na vodu bude však aj v iných lokalitách a to z hľadiska zadržania vody v krajine, či zlepšenia kvality (napr. pri obmedzení používania chemických látok).

3. Horniny a pôda

typ vplyvu	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	malý
rozsah vplyvu	navrhované ÚEV a okolité ekosystémy
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	málo významný, priaznivý

Predkladaný materiál sa výslovne nezaobrá problematikou ochrany hornín a pôdy, ale zachovanie či dosiahnutie priaznivého stavu predmetov ochrany v jednotlivých ÚEV pozitívne ovplyvní všetky zložky okolitého ekosystému vrátane pôd.

4. Ovzdušie

typ vplyvu	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	malý
rozsah vplyvu	navrhované ÚEV a ekosystémy
celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu	málo významný, priaznivý

Cieľom predkladaného materiálu nie je ochrana ovzdušia, ale zachovanie či dosiahnutie priaznivého stavu predmetov ochrany v jednotlivých ÚEV pozitívne ovplyvní všetky zložky okolitého ekosystému vrátane ovzdušia.

5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?

Zo spolu 97 nových lokalít je 33 rozšírením pôvodných území európskeho významu schválených vládou Slovenskej republiky a Európskou komisiou v rokoch 2004 - 2017. Aktuálne doplnenie požadovala Európska komisia kvôli nedostatočnému zastúpeniu výmery biotopov v existujúcich ÚEV, ako aj pre zlepšenie ich vzájomného prepojenia.

Navrhované lokality sa na 5 144 ha (50,4 % výmery lokalít) prekrývajú s národnou sústavou chránených území. V rámci Slovenska dôjde teda k zvýšeniu podielu ÚEV zo súčasných 12,56 % na 12,75 %, ako aj výmery osobitne chránených častí prírody a krajiny (z 37,4 % na 37,51 % výmery Slovenska). Veľmi podstatné je zlepšenie prepojenia lokalít, ktoré má význam jednak z hľadiska šírenia druhov v záujme zachovania ich genetickej diverzity, či adaptácie na zmenu klímy.

typ vplyvu	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
veľkosť vplyvu	veľký
rozsah vplyvu	42 navrhovaných ÚEV sa (celé alebo čiastočne) prekrýva s chránenými krajinnými oblasťami – CHKO (CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Ponitrie, CHKO Cerová vrchovina a CHKO Východné Karpaty) a národnými parkami (NP) aj ich ochrannými pásmami (NP Muránska planina, NP Slovenský kras a NP Slovenský raj), resp. len s ich ochrannými pásmami (ochranné pásma NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra a NP Poloniny) a 12 novo

	navrhovaných ÚEV celou výmerou alebo čiastočne zasahuje do iných chránených území.	
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	veľmi významný, priaznivý	
5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?		
Doplnením národného zoznamu území európskeho významu sa vytvára predpoklad pre zachovanie a následné zlepšenie biologickej diverzity v týchto lokalitách a spolu s ďalšími územiami už zaradenými do sústavy Natura 2000 vytvára podmienky pre naplnenie jej hlavného cieľa, ktorým je zachovanie prírodného dedičstva, významného nielen pre príslušný členský štát, ale pre EÚ ako celok. Ako je viditeľné aj z prehľadnej mapy v závere vlastného materiálu, viaceré lokality sú v cezhraničných oblastiach. Mnohé z nich nadväzujú na územia Natura 2000 v susediacich členských štátoch EÚ, resp. na Ukrajinu.		
5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?		
Opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie nie sú potrebné, keďže predkladaný materiál navrhuje činnosti iba s pozitívnym vplyvom na životné prostredie.		